

ОСОБЛИВОСТІ РОЗРОБЛЕННЯ СТРАТЕГІЇ ТА ПРОГРАМИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА

Метою роботи є розгляд особливостей розроблення і впровадження стратегії та програми інноваційного розвитку підприємства з метою випуску конкурентоспроможної продукції, модернізації основних засобів, освоєння нових технологій виробництва, реалізації прогресивних організаційних та управлінських рішень, забезпечення конкурентоспроможності та прибутку.

Інноваційні процеси забезпечують здійснення якісних змін у виробничо-господарській діяльності підприємства, які спричиняють прогресивні зрушення в економіці в цілому. Тому, особливе місце у стратегічному управлінні діяльністю і розвитком підприємства займає інноваційна політика: розроблення стратегій, планів, проектів та прогнозів нововведень, оцінка їх ефективності.

Стратегічне управління підприємством ґрунтується на його стратегії і програмі заходів щодо її реалізації, котра являє собою довготривалий комплексний план дій з організації та управління певною системою бізнес-процесів, проектів та інших робіт, пов'язаних із матеріалізацією місії та системи цілей компанії. Інноваційна стратегія як сукупність управлінських рішень щодо досягнення цілей підприємства формується на основі концепції розвитку компанії та розробляється на довгострокову перспективу.

Основні завдання процесу інноваційного розвитку підприємства:

- визначення цілей, пріоритетів та показників розвитку;
- розроблення конкретних заходів і проектів для їх практичного втілення;
- розробка стратегії та програми її реалізації, конкретних проектів;
- моніторинг, контроль і аналіз одержаних результатів.

Період розроблення інноваційної стратегії включає такі етапи:

- планування (складання плану реалізації мети і стратегії);
- визначення умов і організація (залучення ресурсів, організація роботи);
- виконання (дослідження, розробка, реалізація планів);
- контроль, аналіз і оцінка проведених заходів, управлінських рішень.

Основу інноваційного розвитку складають фундаментальні та прикладні дослідження, дослідно-конструкторські та прикладні розробки,

випробування і промислове освоєння нововведень. Вибір стратегії залежить від зовнішніх чинників, забезпеченості ресурсами та потенційних можливостей підприємства. Виділяють такі види стратегій: наступальна; захисна (оборонна); імітаційна; традиційна; залежна інноваційна стратегія; стратегія ринкової ніші; комбінована стратегія, яка є прийнятною для діючих підприємств України, бо вона гнучко інтегрує всі вище перелічені види стратегій.

Головною метою програми інноваційного розвитку підприємства є практична діяльність із реалізації «під ключ» інноваційної стратегії компанії для її перетворення протягом певного періоду в інноваційне та конкурентоспроможне підприємство, а також отримання економічних, соціальних та інших ефектів. У рамках програми реалізуються конкретні проекти. Особливості розроблення програми: розроблення концепції (визначення цілей, можливих варіантів втілення ідеї, чинників впливу та прийняття рішення щодо програми та її проектів), планування визначених заходів, впровадження інноваційно-інвестиційної програми розвитку та її проектів, їх детального плану реалізації, комерційне використання результатів програми (виробнича фаза).

Інноваційні процеси у кожній країні відбуваються неоднаково. Узагальнюючим показником для вимірювання інноваційного рівня країни є міжнародний інноваційний індекс. Він обчислюється для 127 країн світу, аналізуючи їх інноваційну діяльність, у тому числі політичні фактори, рівень розвитку науки, інфраструктури та бізнесу. Рейтинг країн відповідно до міжнародного інноваційного індексу за 2017 рік наведений на рис. 1.

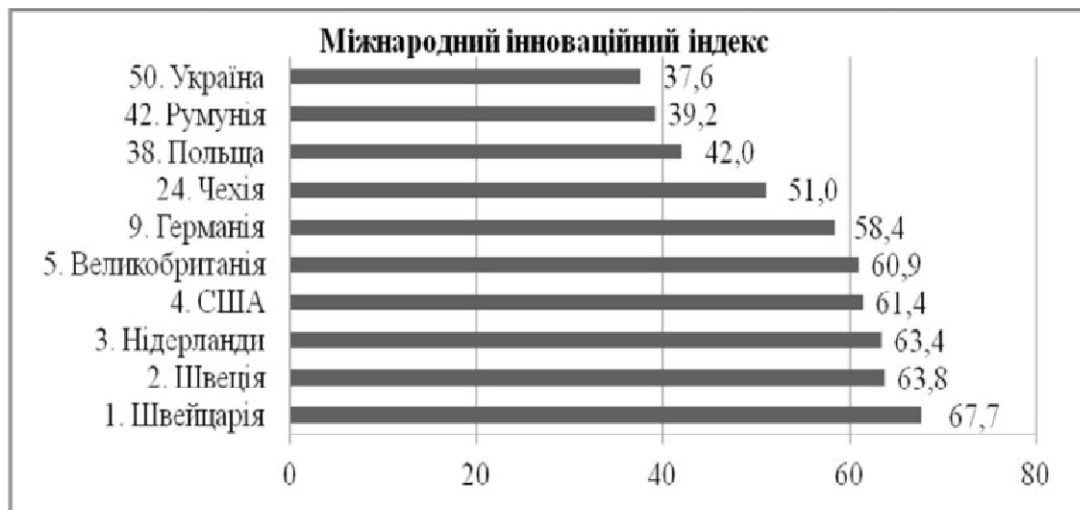

Рис.1 - Рейтинг країн згідно з міжнародним інноваційним індексом

Україна знаходиться на 50 місці (індекс 37,6), що свідчить про низьку її інноваційність і необхідність розроблення дієвих стратегій та програм інноваційного розвитку всіх діючих підприємств.